

TIO i TOPP – 2020

Slaktgrisproduktion

(föregående års placering inom parantes)

<p>1 (4)</p>	<p>Strömsnäs Gård, Christer Hylander, Västerås Helintegrerad besättning med 1 080 slaktgrisplatser i tre avdelningar med långtråg. Producerar ca 4 200 grisar/år. Grisarna utfodras med blötfoder innehållande koncentrat, gårdsegen spannmål, ärtor och vatten. <i>Besättningen sköts av ägaren Christer och medarbetaren Josefin Ingvast. Skattad arbetsåtgång 16 min/slaktgris, eventuellt något lägre sen de skaffat tvättrobot. Alla grisar vägs vid insättning samt innan första och andra skicket.</i> Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att man ska kunna se vilka insatser som ger effekt, då blir arbetet roligare. Nöjd med i stallet: Långtrågsboxarna fungerar bra; de ger god hygien i stallet och det resulterar i minimalt med skrapning, vilket gör boxarna lättsköta. Framgångsfaktorer: Noggrann personal och produktionsuppföljning samt egenproducerade smågrisar som är fina vid insättning, de får inte någon svacka vid flytt till slaktgristallet. Har tidigare bytt faderras till Norsvin Duroc och upplever en betydligt förbättrad boxhygien.</p>
<p>2 (1)</p>	<p>Önnerståhl Smågris AB, Jonas Önnerståhl, Eskilstuna Del- och externintegrerad besättning med 1 760 slaktgrisplatser i fem avdelningar med långtrågsboxar. Producerar ca 5 800 grisar/år. Grisarna utfodras med blötfoder som bland annat innehållande mjölk och drank, ibland tillsätts deg. <i>Besättningen sköts av ägaren Jonas Önnerståhl tillsammans med personalen Merja Vaino, Ann-Sofie Tholén, Henrik Önnerståhl och Tobias Jonsson. Skattad arbetstidsåtgång är 20 min/slaktgris. Alla inköpta grisar vägs och ca 25 % av de egenproducerade smågrisarna vägs vid insättning.</i> Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att hålla koll på läget. Vad man tror stämmer inte alltid överens med siffrorna på hur det faktiskt går. Nöjd med i stallet: Långtrågsboxarna samt tvättroboten som sköter grovtvätten vilket bidrar till att det blir bättre tvättat och därmed bättre hygien i boxarna. Framgångsfaktorer: Är väldigt noga med att justera foderrecepten varje vecka efter tillgången på alternativa fodermedel.</p>
<p>3 (2)</p>	<p>Brännebergs Gård AB, Karin och Patrik Velander, Kvänum Slaktgrisproduktion med 1 600 platser i fyra avdelningar med långtråg. Producerar ca 5 200 grisar/år. Utfodrar med blötfoder som innehåller vassle, åkerböna, rapsmjöl, spannmål och egenkomponerad premix. <i>Besättningen sköts av ägarna Karin och Patrik Velander och skattad arbetsgång är 20 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning samt inför slaktskicken.</i> Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att kunna driva och utveckla produktionen baserat på fakta, inte på gissningar. Nöjd med i stallet: Långtrågen som ger ett lättskött stall samt en modern foderdator som ger en god översikt. Framgångsfaktorer: Noggrannhet med foder och utfodring, ett bra djuröga och ett stort fokus på grisarnas första fyra veckor i stallet samt att grisarna vägs ut på en traditionell slaktgrivåg inför varje skick.</p>
<p>4 (-)</p>	<p>Torpa Lantbruk AB, David Svantesson, Tun Slaktgrisproduktion med 2 500 platser i sex avdelningar med tvärtrågsboxar. Producerar ca 8 000 grisar/år. Utfodrar med blötfoder som innehåller åkerböna, korn, drank och deg. Degen ger bra smaklighet och verkar mätta mer, vilket leder till lägre foderförbrukning. <i>Besättningen sköts av ägaren David Svantesson och medarbetarna Hampus Lans och David Olofsson. Skattad arbetsgång är 20 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning.</i> Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att se resultat av sina förändringar och följa upp varför saker händer, till exempel om köttprocenten dyker vid något tillfälle. Bra att man kan lägga in siffror för ekonomin och få en helhetsbild av produktionen. Nöjd med i stallet: Spaltbevattningen har gett god respons på boxhygien och en välfungerande ventilation. Framgångsfaktorer: Duktig och engagerad personal samt att de gärna testar nya saker. Har en hög lägstanivå och en jämnhet i produktionen.</p>
<p>5 (8)</p>	<p>Blackert Lantbruk AB, Hans och Jeanette Blackert, Skänninge Helintegrerad besättning med 3 000 slaktgrisplatser i åtta avdelningar med tvär- respektive långtrågsboxar. Producerar ca 10 500 grisar/år. Grisarna utfodras med blötfoder som bland annat innehåller fodermjölk.</p>

	<p>Besättningen sköts av ägarna Jeanette och Hans Blackert samt medarbetaren David Wessman. Skattad arbetsåtgång 10 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning.</p> <p>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? Genom produktionsuppföljning kan man följa resultaten över tid för att se vad som är bra och vad som kan förbättras.</p> <p>Nöjd med i stallet: Spaltbevattningen ger en lättarbetad och bra miljö.</p> <p>Framgångsfaktorer: Strikta rutiner, engagerad och duktig personal. Strävar hela tiden efter att hitta förbättringspotential. Fina smågrisar som förvaltas väl. Noga med val av avelsmaterial.</p>
6 (-)	<p>GP Farm AB, Marie-Louise och Daniel Stensson, Tråvad</p> <p>Helintegrerad besättning med 3 000 slaktgrisplatser i tio avdelningar med tvär- respektive långtrågboxar. Producerar ca 10 000 grisar/år. Utfodras med blötfoder som bland annat innehåller fodermjolk och lättdrink. Spannmål och bönor producerar de på gården.</p> <p>Besättningen sköts av ägarna Marie-Louise och Daniel Stensson samt medarbetarna Bengt-Olof Johansson och Simon Andersson. Skattad arbetsgång är 10 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning.</p> <p>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att hålla koll på produktionen och se förbättringspotential.</p> <p>Nöjd med i stallet: Nyrenovering av inredning i stallar samt uppgraderad ventilation. Åttidsstyrningen sparar mycket tid.</p> <p>Framgångsfaktorer: Bra medarbetare som jobbar med grisarna från födsel till slakt. Friska djur med få slaktanmärkningar. Tillväxten har ökat sedan de börjat med restlöst utfodringssystem.</p>
7 (6)	<p>Skälby Grisen AB, Per Nilsson, Enköping</p> <p>Externintegrerad besättning med 2 500 slaktgrisplatser i åtta avdelningar med tvärtrågsboxar. Producerar 8 800 grisar/år. Grisarna utfodras med eget blötfoder och föds upp enligt HK-Scans rapsgriskoncept.</p> <p>Besättningen sköts av förman Armands Caune tillsammans med djurteamet i Esplunda. Skattad arbetsgång är 17 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning.</p> <p>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? Regelbunden uppföljning är viktig för att mäta effekten av insatta resurser, kunna sätta och mäta mål, ger underlag till budget och styrning av företaget. Noggrann uppföljning ökar också möjligheten att upptäcka avvikelser i god tid.</p> <p>Nöjd med i stallet: Det restlösa utfodringssystemet som håller en god foderhygien och ger en utfodring med hög precision.</p> <p>Framgångsfaktorer: Flödet styrs från födsel till slakt med hjälp av systerföretaget Esplunda Grisen AB. En stor framgångsfaktor är engagerad och ambitiös personal som arbetar enligt Lean. Besättningen har ett bra hälsoläge från födsel till slakt.</p>
8 (-)	<p>Åkerby Lantbruk AB, Birger Olai, Motala</p> <p>Helintegrerad besättning med 1 600 slaktgrisplatser i 6 avdelningar med tvär- respektive långtrågboxar. Producerar ca 6 500 grisar/år. Utfodras med blötfoder som bland annat innehåller vete, korn, soja, fodermjolk och premix.</p> <p>Besättningen sköts av ägaren Birger Olai och medarbetarna Helena, Hanna, Gill, Micke och Istuan. Skattad arbetsgång är 15 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning.</p> <p>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att följa resultatet av det man gör och för att få en uppfattning om vilka åtgärder som ska sättas in.</p> <p>Nöjd med i stallet: Stallarna med långtråg är mer lättsköta.</p> <p>Framgångsfaktorer: Produktionsuppföljning och trimning av recepten. Tvätt mellan varje omgång och vaccination mot APP.</p>
9 (7)	<p>Klas-Erik Andersson, Gnarp</p> <p>Externintegrerad besättning med 1 720 slaktgrisplatser i fyra avdelningar med långtrågsboxar. Producerar 5 700 grisar/år. Grisarna utfodras med blötfoder innehållande vete, korn, havre, soja, vassle och premix.</p> <p>Besättningen sköts av ägaren Klas-Erik och en medarbetare. Skattad arbetsgång är 13–14 min/slaktgris.</p> <p>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? Mycket bra hjälpmedel för att få kontroll över foderförbrukning och tillväxt samt för att tidigt kunna uppmärksamma om det är några problem som kommer smygandes.</p> <p>Nöjd med i stallet: Bra luftkvalité och ventilationssystem samt plastinredning som inte skramlar.</p> <p>Framgångsfaktorer: Bra stallar och att använda Improvac istället för kastration.</p>
10 (-)	<p>Backaholms Lantbruk AB, Håkan och Karina Karlsson, Lidköping</p> <p>Ekologisk delintegrerad besättning som säljer de flesta smågrisarna på mellangårdsavtal. De behåller ca 1/5 av grisarna själva. Har 200 slaktgrisplatser i en avdelning med långtrågsboxar där gödselgången aldrig stängs. Grisarna har möjlighet att via gödselgången röra sig till en gödselplatta där de har tillgång till utevistelse.</p> <p>Producerar 550 grisar/år. Grisarna utfodras med blött färdigfoder.</p> <p>Besättningen sköts av ägarna Håkan och Karina Karlsson samt medarbetaren Anton Karlsson. Skattad arbetsgång är 35 min/slaktgris inklusive resttid på 20 min t/r till stallet varje dag.</p> <p>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att veta vad man sysslar med.</p> <p>Nöjd med i stallet: Det gick lätt att konvertera stallet till att fungera i ekologisk slaktgrisproduktion.</p> <p>Framgångsfaktorer: Tydliga rutiner, använder mycket strö och frisk luft. Färdigfodret fungerar bra då man alltid vet vad man stoppar i grisen.</p>

Resultat för besättningarna på topplistan

Tillväxt, gram/dag	1028	(1011)
Foderförbrukning, MJ NE/kg tillväxt	22,9	(23,7)
Klassning, %	58,7	(58,5)
Dödlighet, %	1,3	(1,1)

Föregående års resultat inom parantes

För att få fram de bästa besättningarna har vi vägt samman tillväxt, foderförbrukning, klassning och dödlighet med ekonomiska vikter. Tillväxten är korrigerad till samma insättningsvikt och foderförbrukningen till samma insättningsvikt och samma slaktvikt.

Alla besättningar som sänder in resultat till medeltalsberäkningen har möjlighet att hamna på 10 i topp. I referensgrupp WinPig har vi beslutat att följande regler ska gälla för att besättningen skall vara aktuell för topplistan:

- Det skall finnas insända resultat för minst 60% av besättningens slakt.
- Perioder räknas till de år de avslutas, dvs. alla perioder med sista slakt under 2020 räknas till 2020.
- Helst bör alla grisar vägas vid insättningen, om så inte är fallet bör åtminstone en representativ del av grisarna vara vägda.
- Vid användning av alternativt foder bör detta vara energivärderat.
- Referensgruppen förbehåller sig rätten att utesluta, eller korrigera resultatet, för besättningar där vi (om möjligt i samråd med eventuell rådgivare) bedömer att resultatet är felaktigt eller orimligt.

Referensgrupp WinPig har bestått av Kerstin Annér, Sara Hammarberg, Ditte Löfqvist – Gård & Djurhälsan, Åsa Bönnestig – Svenska Köttföretagen, Per-Olof Olsson – KLS Ugglarps, Marie Carlsson – HK-Scan och Caroline Germer – Skövde Slakteri.

